

Miljø-
direktoratet

Nytt fra Miljødirektoratet

Bedre byluft-forum 1. april 2025

Daniel Severinsen Neo, Mari Bjørhei og Line Merete Karlsøen

Seksjon for klimakunnskap, luftkvalitet og lokalt klimaarbeid

Høstens BBF

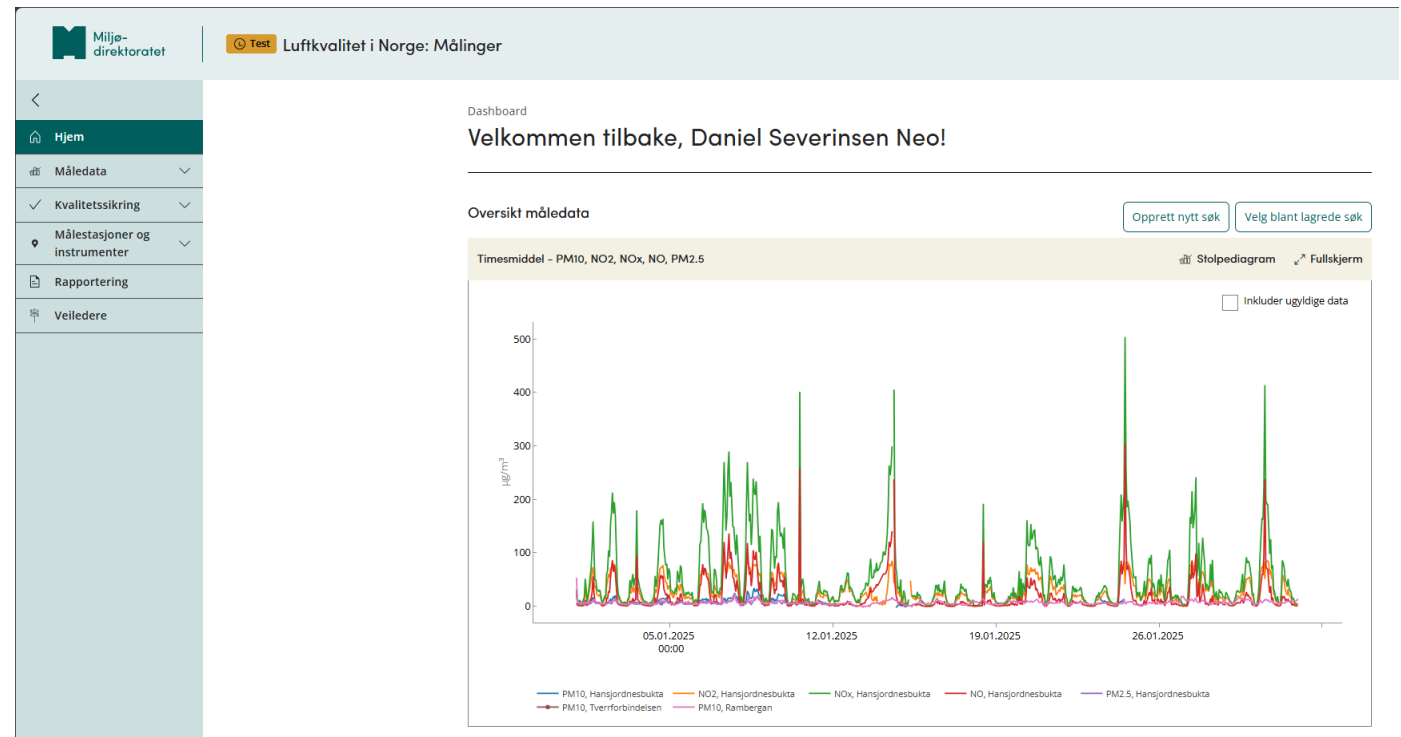
Vi har booket vårt konferansesenter:

Onsdag 26. og torsdag 27. november 2025

Nytt IT-system for luftkvalitetsmålinger

- Lanseringsdato 14. mai
- Opplæring gis av nasjonalt referanselaboratorium for luftkvalitetsmålinger (NRL)
- Videreutvikling
- Spørsmål?
Daniel.severinsen.neo@miljodir.no

Sammenlikningskampanje for svevestøv-målinger på Økern i Oslo

- Det er krav til hvordan svevestøv (PM) skal måles i regelverket
- I utgangspunktet skal referansemetoden som er beskrevet i regelverket brukes
- Såkalte «ekvivalent-metoder» kan også brukes så lenge det kan dokumenteres at metoden gir resultater som er sammenlignbare med referansemetoden. Slike metoder brukes mye i Norge
- Miljødirektoratet og nasjonalt referanselaboratoriet for luftkvalitetsmålinger (NRL) har ikke konkludert med hvordan PM-målinger skal kalibreres. Det er viktig å få tatt en beslutning siden vi vet at PM-målingene bør kalibreres og at luftkvalitetsdirektivet krever dette

Sammenlikningskampanje for svevestøv-målinger på Økern i Oslo (fortsettelse)

- For å bedre beslutningsgrunnlaget startet NRL i oktober 2024 en sammenlikningskampanje for PM_{10} og $PM_{2,5}$ -målinger på målestasjonen «Ring 3 Økern» i Oslo-området som allerede har en PM-monitor installert
- Referanseinstrumenter for PM_{10} og $PM_{2,5}$ ble installert på stasjonen for å måle i parallell med PM-monitoren (Fidas 200) slik at resultatene kan sammenlignes
  - I tillegg: to Grimm-monitorer (EDM180 og EDM280)
- Varer ett år: Fra oktober 2024 til oktober 2025
- Fortsettelse følger!

Vedfyringsoppdraget: Redusere utslipp av fint svevestøv $PM_{2,5}$

Tusen takk for mange gode innspill til rapporten! De er kommet med ☺

Innholdet i grove trekk: Drøfting: hva er tilstrekkelig reduksjon? Omtale dagens tiltak og virkemidler. Mulig nye tiltak og virkemidler.

Vi mener at dagens tiltak og virkemidler ikke er tilstrekkelige. Vi anbefaler å ikke fase ut vedfyring.

- **Forsert utskiftning av vedovner.** Flere mulige virkemidler. Eierskifteordning slik som i Danmark? Støtteordninger? TG3-feil?
- Forbud i særlige tilfeller.
- Ytterligere regulering av bruktmarkedet?
- Kunnskapssammenstillinger, evalueringer og informasjonsmateriell.

Foto: Christian Wiediger

Nytt luftkvalitetsdirektiv

- Nytt luftkvalitetsdirektiv ([2024/2881](#)) trådte i kraft i EU 10. desember 2024
  - Direktivet erstatter dagens luftkvalitetsdirektiver (2008/50/EC og 2004/107/EC)
- Direktivet er nå til behandling i EFTA-statene (Norge, Island og Liechtenstein)
  - Forventes å bli tatt inn i EØS-avtalen

Foto: Christian Wiediger

Nytt luftkvalitetsdirektiv

- Miljødirektoratet jobber med «gjennomføringsarbeidet»
Vi skal lage et forslag til endringer i forurensningsforskriften kapittel 7 om lokal luftkvalitet
→ Dette vil leveres til Klima- og miljødepartementet (KLD)
→ KLD bestemmer om det er behov for flere endringer eller om det skal sendes på høring
- EU-medlemslandenes frist for å ta inn regelverket i nasjonal rett er desember 2026
  - Utfordrende å si hva som blir tidslinjen i Norge

Smakebiter fra nytt direktiv

- Strengere (og flere) **grenseverdier***
  - Disse skal være overholdt innen 1. januar 2030!
- For flere kommuner og anleggseiere vil det innebære **økt innsats** for å overholde grenseverdiene
- Dersom nivåene av luftforurensning er over nye grenseverdier i 2026, 2027, 2028 og/eller 2029 skal det lages en ny type tiltaksutredning kalt «**air quality roadmap**» som viser hvilke tiltak som skal gjøres for å sikre overholdelse innen 2030
- EU-kommisjonen skal gjennomgå direktivet, inkludert grenseverdiene, hvert femte år for å se om det er behov for endringer

*(se vedlegg 1 i [nytt direktiv](#), eller vår presentasjon fra [BBF](#) 27. nov 2024)

Tiltaksutredninger og
beredskapsplaner skal sendes
på høring før de ferdigstilles

Måledata – foreløpige tall for 2024

Brudd på grenseverdier

PM ₁₀ årsmiddel	PM ₁₀ døgnmiddel	PM _{2,5} årsmiddel
<ul style="list-style-type: none"> • Oslo • Grenland	<ul style="list-style-type: none"> • Oslo	<ul style="list-style-type: none"> • Oslo • Grenland

PM₁₀ = fint og grovt svevestøv

PM_{2,5} = fint svevestøv

Grenseverdiene: <https://lovdata.no/forskrift/2004-06-01-931/§7-9>

Måledataene er tilgjengelig her: [Finn data og statistikk](#)

Måledata – foreløpige tall for 2024

Brudd på *kommende* grenseverdier

PM₁₀ årsmiddel

- Oslo
- Grenland

PM₁₀ døgnmiddel

- Oslo
- Grenland
- Brumunddal
- Drammen
- Elverum
- Hamar
- Lillehammer
- Moss
- Tromsø

PM₁₀ = fint og grovt svevestøv

Grenseverdiene: Vedlegg 1 i [nytt direktiv](#), også tilgjengelig i vår presentasjon fra [BBF](#) 27. nov 2024

Måledataene er tilgjengelig her: [Finn data og statistikk](#)

Måledata – foreløpige tall for 2024

Brudd på *kommende* grenseverdier

PM_{2,5} årsmiddel

- Oslo
- Grenland

PM_{2,5} døgnmiddel

- Oslo
- Grenland
- Brumunddal
- Fredrikstad

PM_{2,5} = fint svevestøv

Grenseverdiene: Vedlegg 1 i [nytt direktiv](#), også tilgjengelig i vår presentasjon fra [BBF](#) 27. nov 2024

Måledataene er tilgjengelig her: [Finn data og statistikk](#)

Måledata – foreløpige tall for 2024

Brudd på *kommende* grenseverdier

NO ₂ årsmiddel	NO ₂ døgnmiddel	NO ₂ timesmiddel
<ul style="list-style-type: none"> • Bergen • Lørenskog • Oslo	<ul style="list-style-type: none"> • Oslo • Lørenskog	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen

NO₂ = nitrogendioksid

Grenseverdiene: Vedlegg 1 i [nytt direktiv](#), også tilgjengelig i vår presentasjon fra [BBF](#) 27. nov 2024

Måledataene er tilgjengelig her: [Finn data og statistikk](#)

Seminar | 24.04.2025 – 24.04.2025

Mikroplast og kjemikalier fra dekk og veitrafikk

Kunnskapsseminar om mikroplast og kjemikalier fra dekk og vegtrafikk, med fokus på tilstedeværelse, tiltak og påvirkning på miljø og human helse.

Sted: Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Tid: 08.45 – 18.00

Pris: Gratis

Arrangør: Miljødirektoratet og Statens vegvesen

[Mikroplast og kjemikalier fra dekk og veitrafikk -
miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no)

Bedriftsveilederen

Veileder

Spredningsberegning av utslipp til luft fra industri

Veilederen forklarer hvordan man skal beregne spredning av utslipp til luft fra industri, vurdere resultater og eventuelt bestemme skorsteinshøyde.

Nyhetsmelding: [Veileder for spredningsberegning av utslipp til luft - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no/veileder-for-spredningsberegning-av-utslipp-til-luft)

[Spredningsberegning av utslipp til luft fra industri - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no/veileder-for-spredningsberegning-av-utslipp-til-luft)

Annet fra Miljødirektoratet

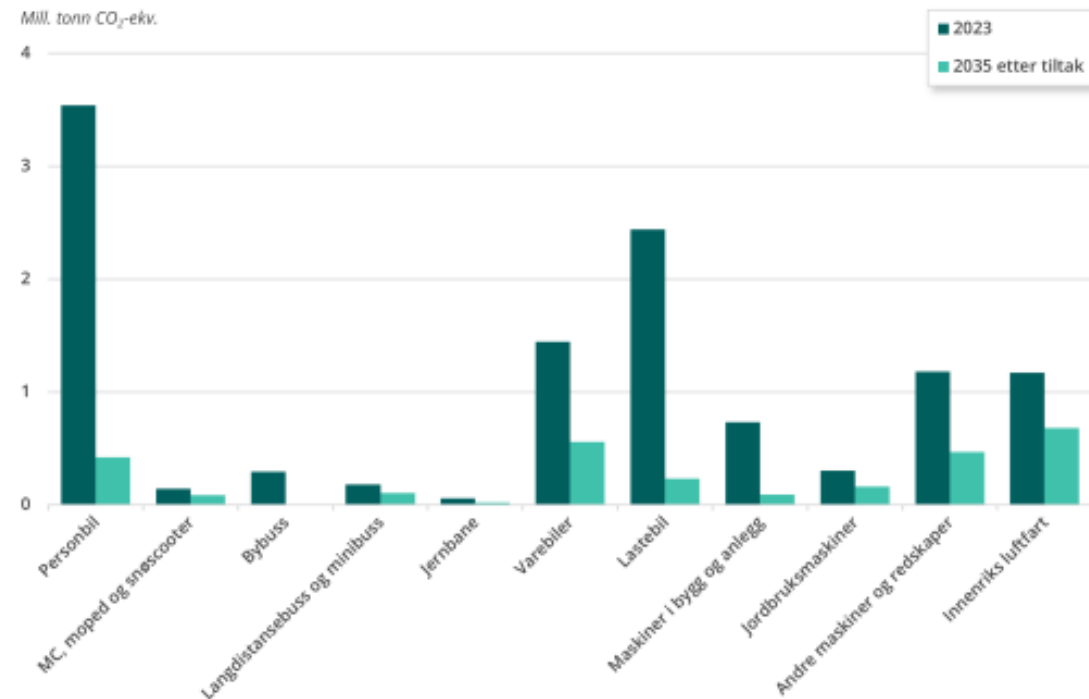
Nye statlige planretningslinjer

- Arealbruk og mobilitet
- Klima og energi, blant anna:
  - «4.3.c) Planmyndigheten skal vurdere om tiltak som har negativ klimaeffekt kan unngås, flyttes eller forbedres (UFF-rammeverket).»
  - «4.3.d) For å nå lavutslippssamfunnet skal planmyndigheten aktivt legge til rette for at transport, bosetting og næringsaktiviteter kan skje med så lave utslipp som mulig og at det tilrettelegges for effektiv og fleksibel energibruk.»

Klimatiltak i Norge

Miljødirektoratet har kartlagt mulige klimatiltak i alle sektorer. Tiltaksark beskriver potensial for utslippsreduksjoner, barrierer og virkemidler.

- Klimatiltak i Norge oppdatert januar 2025
  - Nyhetsmelding: [Behov for taktskifte i klimaomstillinga - miljodirektoratet.no](#)
  - Tiltaksarkene er fra og med i år digitalisert! [Klimatiltak i Norge - tiltaksark - miljodirektoratet.no](#)

[Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2025 - miljodirektoratet.no](#)

Andre tips

- [Kunnskapsarena for klima og natur for planleggere i kommunene - miljodirektoratet.no](https://kunnskapsarena.miljodirektoratet.no)
- Nye episoder sluppet: [Klimapodcast fra Miljødirektoratet - miljodirektoratet.no](https://klimapodcast.miljodirektoratet.no)
- [Kutter i fossile utslipp på byggeplasser - regjeringen.no](https://regjeringen.no)
- Transportseksjonen i Miljødirektoratet
  - jobber sammen med direktorat for forvaltning og økonomistyring (DFØ) med å utrede
  - nullutslippskrav i offentlig anskaffelser på bygg- og anleggsplasser
  - forbud mot bruk av fossile brensler på bygg og anleggsplasser

Kutter i fossile utslipp på byggeplasser

Nyhet | Dato: 14.03.2025

Regjeringen varsler forbud mot å bruke fossil gass på byggeplasser. Forbudet vil tre i kraft fra 1. juli 2025.

Spørsmål ?

Miljø-
direktoratet